

Sva lica

Azije

北京朝阳剧场
BEIJING CHAOYANG THEATER ACROBATICS WORLD

时间: 2011.11.17
19:15

票号: No.0005379

中国银行 外汇兑换水单
BANK OF CHINA EXCHANGE MEMO

国籍: 护照 / 身份证件号码
姓名及签字: 证件号码

外币币别及金额	扣利息	净额	币种	实际
Amount in Foreign Currency	Less Discount	Net Amount	Rate	Actual
Euro Currency EUR 200.00	0.00%	EUR 200.00	EUR 1 = CNY 8.3287	

地址 / 饭店: The Westin Beijing

ICASH# 85138,85165,85147,64537

CSL
中国移动通信集团(香港)有限公司
Prepaid SIM Card and Cardholder Certificate

神州行, 我看行!

30元话费

印象·刘三姐
IMPRESSION OF LIU SANJIE

The Peak Tower Sky Terrace
凌霄阁观景天台

开放时间: 10am - 10pm (Mon - Fri) 上午10时至晚上10时 (星期一至五)

票: 150元 (Sat, Sun & Pub) 上午10时至晚上11时 (星期六、日及公众假期)

U zemlji kontrasta moguće je vidjeti najmodernije građevine svijeta odmah pokraj ruševnih slamnatih nastambi, bogate biznismene u kravatama koji žive tik uz osiromašeni puk, ali i nastajanje najmodernije tehnologije svijeta kojoj konkuriraju jeftini lažni iPhonei i BlackBerryji proizvedeni svega par kilometara dalje...

Dragan Petric

Ispucati iz pračke bijesne ptice u svijet kroz posljednjih je godinu-dvije postala neprikosnovena zabava diljem svijeta, no nigdje ne toliko kao u Kini. Najmnogoljudnija nacija svijeta jednostavno je opčinjena Angry Birdsima - gotovo svi koji imaju *smartphone*, bez obzira na dob, imaju instaliranu neku od brojnih verzija ove igre, a oni čiji mobilni telefoni nisu dovoljno suvremeni da je

pokrenu, kao alternativu koriste "analognu" varijaciju igre koja se sastoji od prave pračke i plastičnih ptičica-bombi kojima gađaju plišane svinje.

Opsesiju ovom igrom nije teško zamijetiti odmah kada se sleti u Peking. Već je u aerodromskoj zgradi moguće kupiti plišane modele namrgodene peradi, privjeske, naljepnice, pa i odjevne predmete na kojima su otisnuti likovi iz igre. Čuveni Silk Market - golemi pekinški buvljak na kojem se prodaju falsifikati svega što je moguće zamisliti, od Armanijevih odijela, preko Rolexa, do iPada

i iPhonea - naprosto je preplavljen robom s oznakama Angry Birds, pa je za desetak kuna moguće kupiti sat s crvenom pticom, za dvadesetak tradicionalnu svilenu lepezu, dok spomenuta plastična izvedba ove igre koja je stasala s ekranima s *multitouchom* stoji, za tržišne uvjete te sredine, paprenih pedesetak kuna, ukoliko ste vješti u cjenkanju...

Originali i lažnjaci

Ova je igra, međutim, djelo finske kompanije Rovio Mobile, a uspjeh kojeg proživljava na kineskom tržištu motivirao ih je da upravo ovdje otvore prvi Angry Birds Store na svijetu. U njemu će svu ovakvu robu na kojoj u Kini milijarde zaraduju bezimni lokalni proizvođači igračaka i odjeće moći ponuditi s originalnom etiketom.

Finci će ovim potezom slijediti primjer Applea koji je nedavno u Pekingu otvorio Apple Store, stekavši time, prema lokalnim zakonima, uvjete da od državnih tijela zatraži zatvaranje lažnog Apple Storea koji je, doista, jedno vrijeme egzistirao u kineskoj prijestolnici. U džepovima multimilijunskog Pekinga moguće je pronaći jednak broj originalnih koliko i lažnih iPhonea, pa je agresivniji tržiš-

H U A W E I G L O B A L H E A D Q U A R T E R S

Tehnološki gigant Kine

njica Huaweiija, razlog su ovako eruptivnog procvata grada koji je prije samo tri desetljeća bio ribarsko seoce za koje je malo tko znao. Huawei Global Headquarters sastoji se od desetaka poslovnih zgrada tipične moderne arhitekture nalik na Wall Street - čelično-staklenih nebodera s pedesetak katova koji, tako nagomilani na hrpu, čine impresivni *skyline*. Tu su još i dućani, infrastrukturni objekti, pa i subvencionirano stambeno naselje za zaposlenike koji dolaze izdaleka te sveučilišni centar u kojem tvrtka sama obrazuju buduće inženjerske snage...

✦ Inženjeri čine preko 50% zaposlen radne snage, a imaju bolja primanja nego u drugim tehnološkim kompanijama u Kini jer se regrutiraju samo najbolji, još tijekom studija

Dobar omjer

U nas se za Huawei čulo nešto više u posljednje vrijeme, kada je ova tvrtka na hrvatskom tržištu nastupila s pametnim telefonima i tabletima s Android OS-om vrlo atraktivne cijene - primamljiv omjer dobivenog za plaćeno glavni je tržišni adut ove kompanije kada je riječ o takvom tipu proizvoda. Ipak, Huawei u nas postoji znatno duže. Svi oni USB modemi s kojima se spajamo na mreže mobilnih operatera dobavljivi u nas proizvod su ove tvrtke iz Shenzhena, a i velik dio mrežne infrastrukturne opreme domaćih mobilnih i fiksnih operatera potpisuje upravo Huawei.

Hrvatski ured broji pedesetak djelatnika, no u "gradu unutar grada" u Kini, dakle u Huawei Global Headquarteru u Shezhen, kojeg smo

✦ Videokonferencijsko rješenje zamišljeno je krajnje praktično, tako da djeluje kao da sugovornici sjede s druge strane ovalnog stola

Shenzhen, nekoć maleno ribarsko selo u samo tri desetljeća izraslo je u megapolis s preko deset milijuna stanovnika u kojem se proizvodi sve što ima veze sa suvremenom tehnologijom, a generator razvoja je telekomunikacijski gigant Huawei

Grad unutar grada nikako nije eufemistički opis kampusa najveće tehnološke kompanije u Kini, Huaweiija. Smješten je u rubnom prstenu Shenzhena, najbrže rastućeg megapolisa u Kini, udaljenog svega 30-ak kilometara od jednako golemog i modernog Hong Konga. Shenzhen je, međutim, za razliku od Hong Konga, smješten s unutarnje strane kineske granice, no u slobodnoj ekonomskoj zoni koji tvrtkama smještenim ovdje olakšava međunarodno poslovanje. Takve okolnosti, te činjenica što je upravo ovdje smještena središ-

❖ **Kineski zid** - Turneju po zemlji najpropulzivnije industrije Bugov je izvršni urednik započeo povijesno kronološki, od najstarijeg svjetskog čuda, pa dalje prema onim suvremenijima...

ni nastup Applea na ovom podneblju ujedno i način borbe protiv sivog tržišta falsificiranih uređaja, koje bi bilo gdje drugdje u svijetu bilo srezano u korijenima.

U Pekingu tako postoje i trgovine drugih

svjetski poznatih luksuznih marki koje se rado falsificiraju, poput Guccija, Prade ili pak Cartiera. Lažnjake s ovim logotipovima moguće je, dakako, kupiti diljem Kine za sitnu lovu, no nisu baš tako otvoreno ponudeni posvuda kao što je slučaj s nelicenciranim igračkama i suvenirima s likom trenutačno megapopularnih Angry Birds, čija će tvrtka tek sada stati u zaštitu svojeg djela na ovom tržištu.

Tehnološki kontrasti

Kontrast najsvremenijih tehnoloških dostignuća i jeftine polulegalne elektronike ispremiješanih na svakom koraku na najzorniji način predstavlja odraz današnje Kine koja prolazi kroz metamorfozu iz zatvorene i zaostale komunističke čahure u najnapredniju velesilu svijeta. Dok s jedne strane za promjenu eura ili dolara u lokalni juan ispunjavate u banci papirologiju petnaestak minuta dok se sve potvrde ne poštabiljaju, s druge strane to činite u nevjerovatno modernom zdanju, sa stotinjak katova, u kvartu čija se noćna silueta nimalo ne razlikuje od one Manhattana ili Dubajja.

Slično tome, dok vam je pristup Facebooku u čitavoj zemlji posve zabranjen, a rezultati

pretraživanja na Googleu cenzurirani (kineski ured Googlea cenzuru provodi prema nupucima državnih organa progona), što su stupci koji se bezmalo mogu okarakterizirati kao grubo narušavanje ljudskih prava, istovremeno je moguće provoditi se u najluksuznijim restoranima, *wellnessima* ili noćnim klubovima gdje je dozvoljeno i prihvatljivo posve otvoreno "biti ono što jeste", ma koliko i na ma koji način bili drugačiji ili posebni, čime se mnoga "zapadnjačkije" orijentirana društva još uvijek ne mogu pohvaliti (naše, za primjer).

Na sreću Kineza, a na nesreću većine onih u ostatku svijeta, kontrast prošlosti i budućnosti u ovoj se državi rapidno gubi, na štetu prijašnjih vremena. Posjetili smo Kinu upravo u trenucima dok je ta tranzicija najočitija, kada oba svijeta egzistiraju na podjednakoj razini i kada postaje jasno da će prevladati budućnost, ona u kojoj će Kina - valja doista otići tamo da bi se u to moglo povjerovati - zavladatai svjetskim gospodarstvom, a samim time, što je nama zaljubljenicima u tehnologiju osobito bitno, i svjetskim tržištem informatičke i potrošačke elektronike te telekomunikacija.

❖ **Razne nacionalnosti čine radnu snagu Huawei** - osim domaćih inženjera iz Kine, dobar ih dio dolazi i iz Indije

posjetili na proputovanju kroz ovu državu, zaposleno je nevjerovatnih 40.000 ljudi, prosječne starosti još nevjerovatnijih 29 godina. Nije tome tako zbog toga što stariji djelatnici odlaze odavde, već zato što tvrtka raste velikom brzinom - tolikom da je već izgradila i vlastiti sveučilišni centar unutar kampusa, gdje se talenti oblikuju tako da budu spremni sudjelovati u razvoju i smišljanju najnovijih tehnologija. Kapacitet ove kompanijske obrazovne ustanove je 2.000 studenata...

Svima njima će nakon određene godine provedenih u tvrtki biti ponuđene i dionice Huawei, kao da se radi o zapadnjačkoj kompaniji, a ne o sustavu kakvom bismo očekivali u Kini. Ništa neobično, obzirom da je tvrtka, od kada je osnovana 1987. godine s početnim

kapitalom od svega nekoliko tisuća dolara, izrasla u konglomerat s poslovnim rezultatima koji su mjerljivi s budžetima omanjih država - primjerice Hrvatske.

Impresivni rezultati

Posljednji poznati financijski rezultati ovoga tehnološkog giganta otkrivaju da je u prvom polugodištu 2011. ostvario porast prihoda od prodaje za 11 posto u odnosu na isto razdoblje lanjske godine kada je iznosio za 15,36 milijardi dolara s time da je operativna dobit iznosila 1,9 milijardi dolara. Cjelokupan prihod u 2010. iznosio je 28 milijardi dolara. Očekivanja za 2011. su rast te brojke na 31,1 milijardu...

Osim u Kini, Huawei ima urede i u 140 zemalja diljem svijeta, gdje ukupno broji preko 120.000 djelat-

❖ **Igralište je samo jedan od popratnih sadržaja koji se nudi u kampusu tvrtke u Shenzenu** - tu su još i *wellness*, dječji vrtić, supermarketi, razni nacionalni restorani...

nika. Utoliko je Huawei pozicioniran među top-tri najveće telekomunikacijske tvrtke na svijetu. Svoja ulaganja, u ovom trenutku, ponajviše usmjerava na LTE, ali i LTEA, tehnologiju koju međunarodno tijelo 3GPP, u kojem su užem vodstvu, planira standardizirati kao 4.5G standard mobilne telefonije.

Samo u 2010. godini uloženo je 2,5 milijarde u istraživanje i razvoj (ne iznenađuje stoga što su R&D laboratoriji u kampusu smješteni u najmodernijoj i najvećoj zgradi), što je rezultiralo i pisanjem 43.000 mobli za registriranjem patenata. Čak 45 od 50 najvećih svjetskih telekomunikacijskih operatera nabavljaju opremu i od Huawei, a već sada je u komercijalnom radu diljem svijeta 40 LTE mreža koje na izravan ili

neizravan način rabe tehnološka dostignuća ovog proizvođača.

Uz to, već danas svaki treći uređaj na svijetu koji radi s Android OS-om dolazi iz Huawei. Zvuči nevjerovatno, no doista je samo u prvoj polovici 2011. godini isporučeno čak 72 milijuna aparata s ovim operacijskim sustavom s proizvodnih vrpca ove tvrtke. Do isteka godine planira se isporučiti ih još 60-ak milijuna. Sada kada im je ime postalo prepoznatljivo, sljedeći korak je rad na imidžu - Huawei u 2012. planira otvoriti i centar za dizajn mobilnih uređaja, u Londonu. Od svih mogućih tehnoloških čudesa koja smo vidjeli u Kini, Huawei proizvodi ona najnaprednija.

Ruralna Kina

U gradu poput Pekinga, modernom, golemom i suvremenom, gdje se živi na posve kapitalistički način, doduše, nije teško steći ovakav dojam. Posjetili smo stoga i ruralnu Kinu jer - izuzev svega nekoliko mastodontskih gradova - ova gigantska zemlja u svojoj je srži pretežito ruralna. Grad Guilin udaljen je tri i pol sata leta od Pekinga prema jugu, u smjeru Vijetnama. Bilo lažne, bilo prave iPhone ili BlackBerryje među žiteljima ove sredine gotovo je nemoguće susresti - oni su sretni s onim starim mobilima s tipkovnicama ili čak i bez njih. Očaravajuća priroda uokolo rijeke Li koja prolazi Guilinom ono je od čega se ovdje živi, ponovno uz kontraste kakve je nemoguće doživjeti bilo gdje drugdje.

Dok se, u jednoj krajnosti, ribolov ovdje obavlja uz pomoć gnjuraca kojima su podvezani vratovi kako ne bi progutali ulov i dok se lokalno stanovništvo u svećanim prigodama časti planinskim štakorima i pohanim zmijama, u drugoj krajnosti sva ta natprirodna ljepota okoliša noću biva osvjetljenom poput Las Vegasa. U funkciji

glave privredne grane Guilina, turizma, ponovno je suvremena tehnologija koja doživljava za posjetitelje čini nadnaravnim, ali koja istovremeno dočarava megalomanski mentalitet kojim ova nacija grabi naprijed, i iz urbanih i iz ruralnih ljudskih pogona.

Najimpresivnije čudo Kine, barem kada je u pitanju naša perspektiva ljubitelja novih tehnologija, ipak je grad u koji smo otišli nakon Guilina, ovaj put udaljen svega sat i pol leta prema istoku. Riječ je o Shenzhenu, kineskoj Silicijskoj Dolini.

Nova Silicijska dolina

Slijetanjem u Shenzhen pruža se pogled na panoramu koja je kudikamo drugačija od one koju nude Peking ili Šangaj - jednako moderni i jednako golemi kineski megapolisi. Ovdje se horizontom prostiru oceani jednoličnih visokih nebodera, modernih, mahom staklenih fasada, bez imalo zelenog međuprostora i bez ikakvog monumentalnog zdanja koje bi razbilo tu beskonačno kolotečinu.

Ovi nizovi pedeseterokatnica nisu poslovni prostori, kakvima se zbog monotonog korporacijskog štihla čine, već stambene zgrade u

✦ Huawei MediaPad - Nadolazeći 7-inčni tablet s Androidom 3.2 deblje je svega 10 mm i težak 390 grama te ima procesor takta 1,2 GHz. Najbolji tablet iz Kine kvalitetom sustiže konkurenciju, a cijena mu je i dalje prihvatljiva

kojima se provodi ono malo slobodnog vremena kojeg stanovnici ovog grada imaju kada završe s radnim danom. Jedna od njih je Mya, djelatnica najprestižnije tehnološke kompanije u Shenzhenu, ali i u čitavoj Kini, Huawei. Doselila se ovdje odmah po završetku studija koji je pohađala u Peking. Huawei joj je ponudio posao kao posebno marljivoj studentici. Fakultet je završila i roku, a u te četiri godine života u Peking u nika-

SHANZHAI-TEHNOLOGIJA

Od BlueBerryja do iPhonea 5+

✦ Luohu Commercial City - carstvo jeftine elektronike smješteno je na granici Kine i Hong Konga

Osim golemih međunarodnih tehnoloških kompanija, koje predvođene Huaweiem uživaju respekt globalnog tržišta, Kina je još uvijek izvoriste i tehnološki bezvrijedne robe koja i onom što je dobro kviri ugled samo zato što se proizvodi u ovoj državi

Velik uspjeh koji bilježe neke tehnološke tvrtke iz Kine, nažalost, podrazumijeva i određene negativne nuspojave. Na slavi tehnoloških giganta iz Shenzhena, koji djeluju internacionalno kao ozbiljne i ugledne

kompanije (pročitajte na prethodne dvije stranice kako funkcionira najveći među njima - Huawei), stasali su deseci malih tvornica tehnološke opreme koji, koristeći posebne gospodarske okolnosti regije i visoku koncentraciju inženjerske radne snage u okolici, pokušavaju ostvariti brzinsku zaradu.

Upravo u tim minijaturnim, gotovo obiteljskim tvornicama, proizvode se lažni iPhonei, iPadi, BlackBerryji, Nokije, Galaxy Tabovi... Riječ je o uređajima koji izvana doista izgledaju kao originalni Appleovi, Samsungovi i ino pametni telefoni i tableti, no izrađeni od jeftine plastike, s ugrađenim jednako jeftinim i zastarjelim električnim komponentama.

(I)legalna работа

Prodaja ovakve opreme u većini svijeta je ilegalna, no ipak, put do kupaca proizvođači "shanzhaji", kako se kolokvijalno nazivaju takve naprave, uspijevaju pronaći. I u nas ih je moguće katkada susresti u oglasnicima ili ih dobiti putem eBaya i iOffera (internetski servis sličan eBayu, na kojem je moguće cjenkanje s prodavačem), a kineske vlasti gledaju kroz prste na njihov sivi biznis jer - u konačnici - ipak pridonose stopi zaposlenosti i državnoj blagajni kroz poreze.

U Shenzhenu je tako elektroničku robu - doduše ne originalnu - moguće kupiti za najmanje novca na svijetu. Gotovo uz samu granicu s Hong Kongom otvoren je Luohu Commercial City, zdanje nalik bilo kojem šoping-centru kakvih i u nas ima na desetke, no u čijim trgovinama se

da nije posjetila Kineski zid, atrakciju udaljenu svega sat vremena vožnje od središta kineske prijestolnice - naprosto za to nije pronašla vremena. Odricanje joj se, kaže, isplatilo - samo najbolji od najboljih svoju radnu knjižicu nose u ovu kompaniju. Preselila je u bujajući Shenzhen gdje je, garantirano, čeka izuzetna karijera u svijetu najnaprednijih tehnologija.

Mya je već godinu dana u Shenzhenu, no posao joj nije ostavio toliko vremena da skokne u turistički posebno atraktivan Hong Kong, udaljen svega 40 kilometara od Shenzhena - ne zbog nedostatka novca, jer u Huaweiu ipak uživa ugodnija primanja od svojih vršnjaka, već zbog goleme birokracije koju državljani Kine moraju proći da bi sakupili papirologiju koja im omogućuje da pređu cestovnu granicu između Shenzhena i Hong Konga. Mya to jednostavno ne stigne.

Hong Kong

O golemoj i moćnoj kompaniji u kojoj Mya radi možete pročitati u zasebnom okviru uz ovu reportažu - posjetili smo središnji kampus Huaweiija, golem poput kakvog osrednjeg hrvatskog grada, uvjerivši se kako ćemo se

s ovom kompanijom itekako puno sretati u bliskoj budućnosti.

Posjetili smo, međutim, i divlje tržnice Shenzhena, kao i susjednog Hong Konga, gdje svoje proizvode nude gerilski "konkurenti" velikih tvrtki kakva je Huawei. Mali i neugledni pogodni smješteni na planinskim obroncima uokolo Shenzhena, proizvode lošu i jeftinu elektroniku, mahom lažnjake Applea, Nokije i RIM-a - o tom paralelnom svemiru također pročitajte u zasebnom okviru uz ovu reportažu.

Naše turneju po Kini završili smo u Hong Kongu gdje se upravo tada održavao Mobile Asia Congress, azijska izvedba poznatom Mobile World Congressu koji se svake veljače održava u Barceloni. Obzirom na regionalni karakter ovog kongresa, u fokusu su bile lokalne tehnološke zvijezde - ponovno Huawei. Tijekom atraktivnog nastupa predstavljena je nova linija *smartphonea* te tablet MediaPad, 7-inčni elegantni uređaj tanji od jednog centimetra, s Android OS-om 3.2 koji je odmah proglašen i najboljim azijskim tabletom - toplo se nadamo da ćemo ga uskoro vidjeti u ponudi domaćih operatera zbog fantastičnog omjera cijene i ponudnog.

Mobile Asia Congress je pokazao kako se upravo zbog proizvoda poput MediaPada možemo veseliti skorom padu cijena tableta jer konkurentski top-modeli više nisu toliko tehnološki napredniji da bi mogli održati postojeću cijenu. (Ovaj je trend prepoznao i Amazon, ponudivši svoj Fire po vrlo ugodnoj cijeni, višestruko nižoj od iPada 2.) Ipak, usprkos održavanju jedne ovako ozbiljne tehnološke manifestacije i Hong Kong se pokazao kao jednako kontrastni grad kao i svi oni koje smo posjetili u Kini - svega nekoliko blokova dalje od kongresnog centra nalazi se popularni Night Market, noćni buvljak gdje smo mogli jeftino kupiti sve one falsifikate iPhonea i ostalu bezvrijednu elektroniku.

Unatoč distrakciji koja dolazi od proizvođača "fejka", Huawei je uspio postati jedan od 10 najvećih svjetskih proizvođača *smartphonea* i tableta na svijetu, a iz Azije ih je u na top-ljestvici još podosta: Samsung, LG, HTC, ZTE, Sony... Ova zemlja i ovaj kontinent, čini se, bit će ono što je u svijetu visoke tehnologije Amerika bila do sada. ■

❖ **Agresivni prodavači ne mire se lako s činjenicom da niste spremni dati par stotina kuna za no-name tablet...**

mahom prodaje "shanzhai". Ova se riječ s mandarinskog može prevesti kao "ograđeni planinski posjed", što gorkim eufemizmom dočarava obiteljske tvornice u kojima se proizvode ovi uređaji, a kako slično zvuči kao i Shenzhen, posjetitelji iz Hong Konga često kažu da idu "u shanzhai" kada odlaze u jeftini šoping u Luohu Commercial City, "preko grane".

Kao i na svakom polubuvljaku u Kini, cjenkanje je obvezni dio rituala prilikom kupnje, pa je tako cijenu lažnih iPhonea moguće spustiti na svega desetak posto isključne. Taj ritual nije nimalo kratkotrajan i nimalo bezazlen, pa bolje prolaze oni koji imaju više strpljenja i uvjerljivije vještine pregovaranja oko cijene. Kopija posljednjeg iPhonea 4S - ure-

đaja koji doista izgleda identično i kojem je čak i softver napravljen tako da nalikuje prepoznatljivim ikonama i korisničkom sučelju Appleovog *smartphonea* - može se tako kupiti za otprilike 250 kuna, nakon cjenkanja.

iPhone 5+

Prijenosno računalo moguće je kupiti za manje od 1.000 kuna, a kopije manje razvikanih mobitela od iPhonea za stotinjak kuna. Slično tome, moguće je kupiti i kopije iPada, tablete koji ne rade ni s jednim poznatim operacijskim sustavom, već nekim loše napisanim softverom lokalnog kineskog proizvođača, no dobavljivi su

❖ **Lažni iPhone 4S izgleda gotovo identično kao i original, čak i na softverskoj razini, a za cijnu od oko 250 kuna može se dobiti i lažni BlackBerry (nazvan BlueBerry), pa čak i iPhone 5+, kopija nečega što još niti ne postoji kao original...**

i tableti s Android OS-om, koji nisu kopija niti jednog poznatog tableta, ali ipak sadrže loš, spor i zastario hardver, pa su na praktičnoj razini gotovo neupotrebljivi.

Sve ove tablete može se kupiti u rangu cijene od 200 do 1.000 kuna... Ako prodavača uvrijedite i ponudite neprihvatljivo malu cijenu (primjerice 50 kuna za lažni iPhone), ironično će vam ponuditi plastičnu

maketu ovog telefona, takozvani *dummy* koji služi samo za uređenje izloga trgovine. Zanimljivo, u Luohu Commercial Cityju se prodaje i kopija iPhonea 5+, uređaja koji u stvarnosti još uvijek niti ne postoji...

Proizvođači *shanzhaija*, nije teško pogoditi, otežavaju posao ozbiljnim kompanijama kakva je Huawei, a koja također posjeduje vlastitu proizvodnju *smartphonea* i tableta, dakako, opremljenih suvremenim elektroničkim komponentama i suvremenim operacijskim sustavima, a najčešće posljednjom verzijom Googleovog Android OS-a. Kako dolaze iz istog podneblja, zna se dogoditi da se proizvode Huaweiija doživljavaju kao "kinesku robu". Doista i je riječ o kineskoj robi, no ne u onom *shanzhai* smislu, već isključivo zemljopisno. Uređaji iz Huaweiija jednako su kineska roba kao što je to, primjerice, i pravi iPhone, obzirom da se i on fizički proizvodi - u Kini. ■

❖ **Angry Birds offline - Igra napucavanja ljutih ptica u svinje toliko je popularna u Kini da se može kupiti i posve "analogna" verzija, za koju nije potrebno imati nikakav mobitel ili računalo**

SVESTRANA KINA

- 01** Najveći LED ekran na svijetu postavljen je na glavnom trgu u Pekingu, čuvenom Tiananmenu. Dug je 50 metara, a visok 5 metara, a u realizaciji su sudjelovali najveći tehnogiganti iz Kine, predvođeni Huaweiem.
- 02** Kina je najveće tržište za Rovio Mobile, finsku kompaniju koja stoji iza megapopularne igre Angry Birds. Ljute su ptičurine toliko popularne u Kini da nema uličnog štanda u Pekingu koji ne prodaje kape s likovima iz igre.
- 03** Ribolov - U zemlji koja proizvodi najveći broj uređaja s Android OS-om na svijetu i u kojoj je Apple pokrenuo proizvodne trake za iPhone i Pad svega nekoliko kilometara od tvornica, riba se lovi na tradicionalan način - pticama s podvezanim vratovima.
- 04** Apple Store je otvoren na prestižnoj lokaciji u Pekingu i najveći je nakon onoga u New Yorku. Apple je uvjetovao otvaranje dućana zatvaranjem ilegalne kopije Apple Storea u kineskoj prijestolnici.
- 05** Oglašavanje na aerodromu u Hong Kongu po principu uspoređivanja s

konkurencijom. Iako je zabranjeno u mnogim zemljama, ovdje se te prakse ne libe ni vrlo zapadnjačke tehnokompanije.

- 06** Reed Flute Cave pokraj Guilina spilja je koja se ne razlikuje mnogo od Postojnske jame, osim što upravo na primjeru te spilje efekt ulaganja u svjetlosne efekte dolazi najviše do izražaja, impresionirajući turiste.
- 07** U Hong Kongu se održao Mobile Asia Congress 2012, azijska "verzija" Mobile World Congressa, a glavna je zvijezda bio Huawei koji je predstavio *smartphone* i tablete uvelike bazirane na konceptu *cloud computinga*.
- 08** Guilin je turistička meka na jugu Kine, u pokrajini Guangxi koja graniči s Vijetnamom i predstavlja ruralnu verziju Las Vegasa. Za osvjtljenje prirodnih znamenitosti i nacionalnih parkova angažirani su najveći eksperti za elektroniku u Kini.
- 09** "Prijateljice noći" su tijekom održavanja Mobile Asia Congressa bile dio inventara u gotovo svim honkonškim hotelima.
- 10** Steve Jobs je globalna zvijezda. Peking, Shenzhen i Hong Kong preplavljeni su *jumbo*-plakatom na kojima se reklamira njegova biografija, a prijevod je moguće kupiti u svim knjižarama i na svim aerodromima.

05

06

